

РЕЦЕНЗИЯ

на представените трудове за участие в конкурс за
академичната длъжност академичната длъжност
„ДОЦЕНТ“, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ бр. бр.
63 от 01.08.2025 г.

Рецензент: **проф. д-р Валентина Методиева Попова**, Правно-исторически факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

Кандидат: **гл. ас. д-р Милен Томов Маринов**, Правно-исторически факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

I. Кратки биографични данни за кандидата.

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ участва един кандидат – гл. ас. д-р Милен Томов Маринов. Д-р Маринов завършва специалност „Право“ в Правно-историческия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград през 2013 г. След получаване на юридическа правоспособност и успешно положен изпит за вписване като адвокат, упражнява адвокатска професия, като в периода от 2015 г. до 2017 г. същият е младши адвокат, вписан в Адвокатска колегия – Благоевград. След изтичане на двугодишния срок по чл. 20, ал. 9 от Закона за адвокатурата кандидатът се вписва като адвокат, отново в АК – Благоевград, като и по настоящем осъществява адвокатска дейност.

През 2019 г. е зачислен като докторант в ПИФ на ЮЗУ „Неофит Рилски“ към катедра „Гражданскоправни науки“ в свободна форма на обучение. На 07.10.2021 г. Милен Маринов придобива докторската си

степен след успешно защитен дисертационен труд на тема „Договор за банков кредит на студенти и докторанти“.

Преподавателската дейност на кандидата започва през 2020 г., когато е назначен на академичната длъжност „асистент“ в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ на основен трудов договор. Тази длъжност заема до 12.07.2022 г., а от тази дата е назначен като „главен асистент“ в същото висше училище след спечелен конкурс, която длъжност кандидатът заема и към настоящия момент. В периода от 2020 г. до 2025 г. на д-р Маринов са възлагани часове в няколко учебни дисциплини и постепенно неговата работа се фокусира в областта на Гражданското процесуално право. Към момента той провежда упражнения на студентите в редовно и задочно обучение и лекции на студентите в задочно обучение по тази дисциплина, както и лекции по дисциплината „Нотариално право“, която също се явява част от гражданския процес. Познавам лично кандидата и имам добри впечатления от неговата работа като преподавател.

II. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата.

За участието си в конкурса гл. ас. д-р Милен Маринов представя следните научни трудове, които са предмет на настоящата рецензия:

1. Монография:

Милен Маринов, „Правни аспекти на дигитализацията в гражданския процес“, ISBN 978-954-00-0429-7, Университетско издателство „Неофит Рилски“, 2025.

Монографичният труд е в общ обем от 208 страници и включва увод, четири глави, заключение и библиография. В библиографията са включени 88 заглавия, от които 55 са български, а 33 представляват чуждестранни научни съчинения.

В глава първа от монографичния труд авторът е разгледал общите положения, свързани с дигитализацията в гражданския процес от гледна точка тяхната непосредствена връзка с идеята за въвеждане на електронно правосъдие. Уместно тук, в §1.1 авторът посочва, че електронното правосъдие не е самоцел и не следва да се разглежда като съвършено различна форма на правораздаване, като в тази връзка е споделил и изразеното в теорията виждане, че този тип правосъдие трябва да се придържа към вече утвърдените ценности на правосъдната система като независимост, отговорност, безпристрастност и прозрачност. Наред с това в §1.2 авторът анализира и ефекта на COVID-19 пандемията върху тези процеси и следва да бъде споделено виждането му, че тя доведе до ускоряване на същите, без да се явява първопричина за тяхното стартиране. По-нататък в глава първа се прави внимателен исторически преглед на развитието на нормативната уредба в тази част от гражданския процес. На последно място в тази глава от монографичния труд е представена позицията на автора за предметния обхват на дигитализацията в гражданския процес, като се разглежда не само обхвата ѝ с оглед действащата нормативна уредба, но се поставят и важни въпроси във връзка с нейното бъдещо развитие.

Глава втора е посветена на процесуалните действия на страните и съда, които се извършват в електронна форма. За целите на изясняване смисъла на понятието авторът е разгледал и анализирал общоприетите в литературата схващания за естеството на процесуалните действия на страните и на съда и изискванията към тяхното извършване, след което и изхождайки от тези общи постановки, е изяснена правната им природа. В тази част от труда си авторът последователно е анализирал и разграничил изискванията за процесуалните действия в електронна форма, които се извършват от съда и процесуалните действия в електронна форма, които извършват страните в гражданския процес. В §2.2 и §2.3 кандидатът е извел

както процесуалните изисквания към извършването на този тип процесуални действия съгласно разпоредбите на ГПК (глава единадесета "а" - Процесуални действия и актове в електронна форма), както и изискванията на Закона за съдебната власт (уредени в глава осемнадесета "а" Удостоверителни изявления и процесуални действия в електронна форма). Наред с това се посочват и изисквания, които авторът е определил като такива от „техническо естество“. В тази си част трудът е анализирал разпоредбите на Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, приета с ПМС № 3 от 09.01.2017 г. и НАРЕДБА № 5 за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронни дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация, обнародвана в ДВ бр. 47 от 13.06.2017 г. Тук се разглеждат (макар и по мое мнение недостатъчно детайлно) и използваните в съдилищата информационни системи, чрез които страните и съда извършват процесуалните си действия в тази нова форма. Наред с това в тази част от труда е обърнато внимание на начините за извършване на електронните процесуални действия на съда и страните и подписването им посредством квалифициран електронен подпис. В заключителната част на глава втора са поместени изключения, т.е. процесуални действия за които електронната форма не би могла да бъде приложена, което е отчетено от законодателя в чл. 102а и чл. 102е от ГПК, като и двете разпоредби предвиждат идентично ограничение при извършването на процесуалните действия в ЕФ както от съда, така и от страните.

Глава трета от труда има за свои предмет актовете, които съдят постановява в електронна форма в гражданския процес, като и тук се наблюдава метод на изследване, сходен с използвания в глава втора такъв. И тук авторът първо извършва обща характеристика на съдебните актове на

базата на съществуващите в теорията виждания, след което пристъпва към изясняването на естеството на тези съдебни актове, които се постановяват в електронна форма. В §3.2 авторът е посочил общите изисквания към този тип съдебни актове, в това число и техническите изисквания към тяхното постановяване, а наред с това и е дал примери за хипотези, в които това не е допустимо с оглед текста на чл. 102а, ал. 1 от ГПК, които изключва тази форма за съдебни актове, за които законът предвижда издаването им в друга форма. Доколкото изрична забрана в такава насока липсва в ГПК, авторът е извел по тълкувателен път отделни хипотези, сред които актовете, които се постановяват в открито съдебно заседание (например протоколните определения). По-нататък в тази глава е направен анализ на електронните изявления на съдилищата, които не попадат в обхвата на понятието „съдебен акт“. Тази дискусия е провокирана от разпоредбата на чл. 102а, ал. 3 от ГПК, която визира не само актовете на съда, а говори общо за „електронните изявления на съдилищата“, като същевременно чл. 102д, ал. 1 от ГПК урежда извършването на „удостоверителни изявления“ от съда. Направен е преглед на Правилник за вътрешния ред за използването на електронен подпис и електронна идентификация от органите на съдебната власт, в сила от 21.04.2017 година. На последно място в тази глава от изследването авторът е обхванал пороците на съдебните актове, издавани в електронна форма, като е направил изричното уточнение, че целта не е да бъдат изведени пороците на съдебните актове изобщо, а открояването на специфичните такива, с които правоприлагането би се сблъскало при постановяване на съдебните актове в ЕФ.

В последната, четвърта глава от монографичния труд кандидатът се е спрял на онези аспекти от дигитализацията в процеса, които е счел, че следва да бъдат изведени отделно от процесуалните действия в електронна форма и актовете, които се издават в такава форма. В тази част последователно са разгледани действията, които се извършват при

връчването на книжа и съобщения в електронна среда. В §4.2 са изведени и правилата за допускане, събиране и съхраняване на доказателства в електронна среда. Застъпва се позицията, че доказателствата в електронна форма в гражданския процес не са новост, която да е била въведена за първи път с измененията на ГПК, публикувани в ДВ, бр. 110 от 2020 г., в сила от 30.06.2021 г., тъй като още в първоначалния си вид при приемането на сега действащия ГПК нормата на чл. 184 е допускала представянето на документи в електронна форма. Глава четвърта от труда завършва с детайлен анализ на правната природа на съдебните заседания, провеждани в електронна среда, като посочва, че процесуалните действия в този случай не се извършват чрез техническото средство, а чрез устно изявление, което това лице прави в специално подготвени за това помещения в сградата на друг съд, извън населеното място, в което се провежда съдебното заседание. Уместно се извежда, че техническото средство в тази хипотеза служи единствено за осъществяване на комуникацията в реално време между намиращите се в съдебната зала участници в процеса и тези, които физически се намират в помещението на друг съд.

В заключение, представената за рецензирана монография „Правни аспекти на дигитализацията в гражданския процес“ е задълбочено и широкообхватно изследване на темата. Показва интересна правна логика и творчески възможности.

2. Статии:

Представените от кандидата в конкурса статии също съдържат оригинални научни приноси по изследваните в тях теми.

2.1. Докладът на тема „Изисквания за редовност на исковата молба в производството по Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество“ в Том I от Сборник с доклади от международната научна конференция, проведена по случай 30 години от

създаване на ЮФ на Пловдивския университет – „Правото в XXI век – предизвикателства и перспективи“, ISBN 978-619-202-903-6, УИ „Паисий Хилендарски“, 2023 г. има за предмет анализирането на общите изисквания за редовност на исковата молба, съпоставени с изискванията на специалния закон (Закон противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество към момента на публикуване на цитираното по-горе изследване) и представя виждането на автора на база съществуващата нормативна уредба.

2.2. Статия на тема: „Процесуални действия и актове в електронна форма в гражданския процес“ в Сборник в памет на проф. Димитър Силяновски, проф. д-р Витали Таджер и проф. д-р Живко Сталев, ISBN 978-954-07-5837-4, Университетско издателство Свети Климент Охридски, 2023 г. представлява оригинално научно изследване, което разглежда някои аспекти от новата уредба на ГПК във връзка с този тип процесуални действия и може да се достигне до извода, че представлява първото изследване на кандидата в областта на гражданския процес, впоследствие надградено в обсъдения вече монографичен труд.

2.3. Докладът на тема „Предсрочна изискуемост на банковите кредити - процесуалноправни аспекти“ в Сборник от научна конференция „Право и общество в (пост) пандемичния свят“ по повод 30-годишнината от основаването на Правно-историческият факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“, ISBN 978-954-00-0393-1, Университетско издателство „Неофит Рилски“, 2024, разглежда проблемите, пред които е изправена съдебната практика в производството по издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 от ГПК в хипотезата на предсрочно изискуем банков кредит.

2.4. Докладът на тема „Изпирането на пари - правни и практически проблеми в дейността на частноправните субекти“ в Сборник от Международна научна конференция на тема: „Актуални тенденции и

проблеми в областта на борбата с киберпрестъпността, тероризма, тежката и организираната престъпност“, проведена в периода 26.11.2024 – 28.11.2024 г., към момента под печат, разглежда разпоредбите на ЗМИП, относими към частноправните субекти, сред които са нотариусите и частните съдебни изпълнители, което поставя и въпроси, свързани със самите охранителни, респективно изпълнителни производства.

Доколкото ми е известно за никой от обсъдените научни трудове не е установено наличието на плагиатство.

III. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата.

Като основен научен принос с практическо значение бих подчертала обстоятелството, че трудът „Правни аспекти на дигитализацията в гражданския процес“ е първото цялостно монографично изследване на измененията в ГПК, които въведоха дигитализацията в исковия процес. Темата несъмнено е актуална и с важно значение. Касае се за задълбочено анализ на нормативната уредба, становищата в процесуалната наука и съдебната практика, придружена със съответната аргументация, която кандидатът е изложил в подкрепа на застъпените от него тези. Наблюдава се коректен анализ на съществуващите в литературата и съдебната практика виждания, като авторът е представил своята гледна точка по редица въпроси от приложението на действащата нормативна уредба.

Научен принос има в целенасочения исторически преглед на развитието на правната уредба, направен в глава първа, § 1.3 на книгата, където авторът е посочил в хронологичен ред измененията в нормативната уредба, като анализира генезисът на дигитализацията в процеса от гледна точка правото на Република България.

Интерес представлява проведеното изследване във връзка с възможностите за използване на изкуствен интелект в сферата на

правораздаването, като авторът е изразил своите резерви относно тази възможност, без обаче да отрича и ползите, които биха могли да настъпят (включително като се дава пример и с опита на други държави в тази област), като тук трудът би могъл да постави началото на една бъдеща по-широка дискусия

Приносен момент има и в глава втора, §2.2 от труда, където авторът подлага на критичен анализ законодателната уредба на чл. 102а, ал. 1 от ГПК и чл. 360а от ЗСВ, като авторът е установил определени противоречия, доколкото в действителност в ЗСВ законодателят не е предвидил ограничения за видовете процесуални действия в електронна форма, които могат да бъдат извършвани. Това поражда известни въпроси, за които удачно авторът е посочил, че могат да бъдат разрешени без нуждата от изменение на закона, като се приеме, че чл. 102а, ал. 1 от ГПК е специална правна норма спрямо общата такава на чл. 360а от ЗСВ и в този смисъл въвежда ограничения за определени по свои родови и видови белези процесуални действия, които в гражданския процес не могат да бъдат извършвани в електронна форма.

Научен интерес представлява и анализът на автора в глава втора, §2.4, в които се посочват процесуалните действия, които съгласно чл. 102а, ал. 1 и чл. 102е от ГПК, не могат да бъдат извършвани в електронна форма. И двете разпоредби уреждат неизчерпателно изключенията, като единствено посочват, че всички процесуални действия могат да бъдат извършвани в тази нова форма, но наред с това въвеждат и изключение от правилото, а именно, ако поради естеството им това е невъзможно или по силата на закон е предвидено извършването им по друг начин. В изследването си кандидатът е направи опит да диференцира конкретните процесуални действия, които биха попаднали в това приложно поле (например разпит на свидетели, изслушване на заключенията на вещи лица и др.).

В тази насока при анализа на процесуалните действия в електронна форма в рецензирания труд са разгледани техните особености и характеристики, като са разгледани техните специфики и съответните на съда задължения при тяхното извършване. Така чл. 102б от ГПК ясно регламентира изискванията, на които трябва да отговарят електронните изявления, обективиращи процесуални действия в електронна форма и едно от тези изисквания е подписването им с електронен подпис и спазване на изискванията на Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. От друга страна съдът е длъжен винаги да приеме извършените процесуални действия, които отговарят на тези изисквания, освен ако не се касае за действия, които не могат да се извършват в електронна форма.

Като принос може да бъде определена и частта от изследването, която отграничава действията, които се извършват в открито съдебно заседание, в което някоя от страните участва чрез видеоконферентна връзка от извършването на процесуални действия в електронна форма, тъй като в хипотезата на видеоконференция процеса запазва характеристиките си на съвкупност от процесуални действия, които се извършват във физическа, а не виртуална среда. Правилно се посочва, че в този случай „видеоконференцията не представлява „носител“ на съответното процесуално действие на страните, какъвто носител би представлявало електронното изявление по чл. 102б от ГПК, а единствено предава пряко комуникацията между съда и участниците в процеса по време на съдебното заседание“.

Докладът на тема „Изисквания за редовност на исковата молба в производството по Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество“ също представлява научен интерес във връзка с изискванията за редовността на исковата молба, депозирана по реда на цитирания нормативен акт.

Приносен момент може да бъде посочен и в статията на тема: „Процесуални действия и актове в електронна форма в гражданския процес“, която представлява едно от първите научни изследвания, насочено към този тип процесуални действия.

IV. Критични бележки и препоръки.

Въпреки общата си положителна оценка за кандидата, то е нужно да бъдат направени и следните критични бележки:

Заглавието на монографичния труд не е достатъчно прецизно. Формулировката „Правни аспекти на дигитализацията в гражданския процес“ предполага, че предметът на изследването обхваща цялата материя в гражданския процес, но при запознаване със съдържанието на труда прави впечатление, че авторът се е фокусирал единствено върху исковия процес. Мисля, че би следвало заглавието да е синхронизирано със съдържанието.

Смятам, че кандидатът не е извършил в достатъчна степен анализ на ЕИСС и ЕПЕП и на връзката между тях.

На следващо място мисля, че е необходимо да се обърне повече внимание на подзаконовите нормативни актове от последните няколко години, отнасящи се до дигитализацията на процеса.

Не мога да се съглася с посоченото от кандидата в глава трета, §3.2, където се посочва, че „ГПК не придава на съдебните актове в електронна форма приоритет спрямо обикновената писмена форма“ и че съдът можел по своя преценка да реши дали да постанови съдебния си акт в електронна форма или обикновена писмена форма. Считам, че този извод е породен от едно неправилно тълкуване на разпоредбата на чл. 102а от ГПК. Цитираната разпоредба изрично посочва, че съдът следва да издава актовете си в електронна форма при условията на Закона за съдебната власт, при което липсва основание тази разпоредба да бъде тълкувана в посочения в труда смисъл.

V. Заключение.

Въз основа на изложените съображения считам, че кандидатурата на гл. ас. д-р Милен Маринов отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото прилагане и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“, поради което убедено препоръчвам на научното жури и на Факултетния съвет на Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ да изберат гл. ас. д-р Милен Маринов на длъжността „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Гражданско процесуално право).

Дата:

Рецензент:

REVIEW

of the works submitted for participation in the competition for the academic position of Associate Professor, announced by South-West University “Neofit Rilski” in *State Gazette*, issue no. 63 of 1 August 2025.

Reviewer: Prof. Valentina Metodieva Popova, PhD, Faculty of Law and History, South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad

Candidate: Chief Assistant Professor Milen Tomov Marinov, PhD, Faculty of Law and History, South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad

I. Brief Biographical Data on the Candidate.

The announced competition for the academic position of Associate Professor features one candidate – Chief Assistant Professor Milen Tomov Marinov, PhD.

Dr. Marinov graduated in Law from the Faculty of Law and History at South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad in 2013. After obtaining legal capacity and successfully passing the examination for admission to the Bar, he began practising law. Between 2015 and 2017, he was registered as a junior lawyer with the Blagoevgrad Bar Association. Upon completion of the two-year period under Article 20, paragraph 9 of the Bar Act, the candidate was registered as a lawyer, again with the Blagoevgrad Bar Association, and continues to practise law to the present day.

In 2019, he was enrolled as a doctoral student at the Faculty of Law and History of South-West University “Neofit Rilski”, in the Department of Civil Law Sciences, under the independent study form. On 7 October 2021, Milen Marinov obtained the educational and scientific degree “Doctor” after successfully defending his dissertation entitled “The Student and Doctoral Loan Agreement”.

Dr. Marinov began his teaching career in 2020, when he was appointed to the academic position of Assistant at the Faculty of Law and History of South-West University “Neofit Rilski” under a full-time employment contract. He held this position until 12 July 2022, when, following a successful competition, he was appointed as Chief Assistant Professor at the same institution — a position he continues to hold.

Between 2020 and 2025, Dr. Marinov has been assigned teaching responsibilities in several academic disciplines, with his work gradually focusing on Civil Procedural Law. At present, he conducts seminars for full-time and part-time students and delivers lectures for part-time students in this discipline, as well as lectures in Notarial Law, which also falls within the scope of civil procedure. I am personally acquainted with the candidate and have formed a favourable impression of his work as a lecturer.

II. Characteristics of the Candidate’s Scholarly and Applied Research Output.

For his participation in the competition, **Chief Assistant Professor Dr. Milen Marinov** has submitted the following scholarly work, which is the subject of this review:

1. Monograph:

Milen Marinov, “Legal Aspects of Digitalisation in Civil Procedure” ISBN 978-954-00-0429-7, University Publishing House “Neofit Rilski,” 2025

The monograph comprises 208 pages and includes an introduction, four chapters, a conclusion, and a bibliography. The bibliography contains 88 titles, of which 55 are Bulgarian and 33 are foreign academic works.

In Chapter One, the author discusses the general principles related to digitalisation in civil procedure, emphasising its direct connection with the concept of e-justice. Appropriately, in §1.1 the author notes that e-justice is not an end in itself and should not be viewed as an entirely different form of adjudication. In this context, he shares the theoretical position that e-justice must adhere to the well-established values of the judicial system — independence, accountability, impartiality, and transparency. In §1.2, the author analyses the impact of the COVID-19 pandemic on these developments and rightly concludes that the pandemic accelerated, but did not initiate, the digitalisation process. The chapter continues with a careful historical overview of the development of the relevant legal framework. Finally, the author presents his own position regarding the scope of digitalisation in civil procedure, not only as defined by the current legislation but also by raising essential questions about its future evolution.

Chapter Two is devoted to procedural acts performed electronically by both the parties and the court. To clarify the meaning of the concept, the author first examines the prevailing theoretical understandings of the nature of procedural acts and the requirements for their performance, before determining their legal character. He then distinguishes between procedural acts in electronic form performed by the court and those performed by the parties. In §2.2 and 2.3, the candidate identifies the procedural requirements for such acts under the Code of Civil Procedure (Chapter Eleven “a” – Procedural Acts and Judicial Acts in Electronic Form), as well as under the Judiciary System Act (Chapter Eighteen “a” – Certification Statements and Procedural Acts in Electronic Form). He also outlines certain technical requirements, analysing the Ordinance on General Requirements for Information Systems, Registers and Electronic Administrative Services (Council of Ministers Decree No. 3 of 9 January 2017) and Ordinance

No. 5 on the organisation, storage, and access to electronic case files and evidentiary materials (promulgated in State Gazette, issue 47 of 13 June 2017).

Although, in my view, the discussion of information systems used in courts could be more detailed, the author nonetheless pays due attention to the means by which procedural acts are performed and signed with a qualified electronic signature. The chapter concludes with an analysis of exceptions, i.e. procedural acts that cannot be performed in electronic form, as expressly recognised in Articles 102a and 102e of the Code of Civil Procedure, which impose identical limitations on both the court and the parties.

Chapter Three examines judicial acts delivered in electronic form, employing a methodology similar to that used in the preceding chapter. The author first provides a general characterisation of judicial acts based on existing doctrinal interpretations, and then proceeds to clarify the nature of those acts issued electronically. In §3.2, he sets out both the general and technical requirements for such judicial acts and gives examples of cases where this form is impermissible under Article 102a (1) of the Code of Civil Procedure, which excludes it for acts required by law to be issued in another form.

In the absence of an explicit prohibition, the author logically identifies certain additional cases — for example, protocol rulings delivered in open court hearings — where electronic form is not applicable. The chapter further includes an analysis of electronic statements of courts that do not fall within the concept of a “judicial act,” prompted by Article 102a (3) of the Code of Civil Procedure, which refers more broadly to “electronic statements of the courts.” In parallel, Article 102d (1) governs the issuance of certification statements by the court. The author also reviews the Rules for the Internal Use of Electronic Signatures and Electronic Identification by Judicial Authorities (in force since 21 April 2017). The chapter concludes with a discussion of the defects of judicial acts issued in electronic form, carefully distinguishing these specific flaws from the general invalidities of judicial acts.

In the fourth and final chapter, the author addresses certain aspects of digitalisation in civil procedure that merit separate consideration from procedural acts and judicial acts performed electronically. He analyses the service of documents and notifications in electronic form (§4.1) and the admission, collection, and preservation of electronic evidence (§4.2). He convincingly argues that electronic evidence is not a novelty introduced by the 2020 amendments to the Code of Civil Procedure (State Gazette, issue 110/2020, in force from 30 June 2021), since Article 184 of the original Code already permitted the submission of documents in electronic form.

The chapter concludes with a detailed analysis of court hearings held electronically, clarifying that procedural acts in such cases are not performed through the technical means themselves but rather by oral statements made by participants situated in specially equipped rooms within other court buildings outside the location of the main hearing. The author aptly concludes that the technical means merely facilitate real-time communication between participants present in the courtroom and those located remotely in another court.

In conclusion, the reviewed monograph “Legal Aspects of Digitalisation in Civil Procedure” constitutes a thorough and comprehensive study of the subject. It demonstrates sound legal reasoning, analytical precision, and creative potential.

2. Articles:

The articles submitted by the candidate as part of the competition also contain original scholarly contributions on the topics examined therein.

2.1. The paper entitled “Requirements for the Regularity of the Statement of Claim in Proceedings under the Anti-Corruption and Forfeiture of Illegally Acquired Assets Act”, published in Volume I of the Proceedings of the International Scientific Conference marking the 30th Anniversary of the Faculty of Law of Plovdiv University – “Law in the 21st Century: Challenges and Perspectives,” ISBN 978-619-202-903-6, University Publishing House “Paisii

Hilendarski,” 2023, analyses the general requirements for the regularity of the statement of claim, comparing them with those established under the special law (the Anti-Corruption and Forfeiture of Illegally Acquired Assets Act, as in force at the time of publication). The author presents his own interpretation based on the applicable legislative framework.

2.2. The article “Procedural Acts and Judicial Decisions in Electronic Form in Civil Procedure,” published in the Collection in Memory of Prof. Dimitar Silyanovski, Prof. Vitali Tadjer and Prof. Zhivko Stalev, ISBN 978-954-07-5837-4, University Publishing House “St. Kliment Ohridski,” 2023, constitutes an original scholarly study addressing certain aspects of the new provisions of the Code of Civil Procedure concerning procedural acts in electronic form. It may be concluded that this work represents the author’s first research contribution in the field of civil procedure — a study later expanded and developed in his already discussed monograph.

2.3. The paper “Acceleration of Bank Loans – Procedural Aspects”, published in the Proceedings of the Scientific Conference “Law and Society in the (Post) Pandemic World,” dedicated to the 30th anniversary of the founding of the Faculty of Law and History at South-West University “Neofit Rilski,” ISBN 978-954-00-0393-1, University Publishing House “Neofit Rilski,” 2024, examines the difficulties faced by judicial practice in summary proceedings for the issuance of a writ of immediate execution under Article 417 of the Code of Civil Procedure in cases involving accelerated (prematurely due) bank loans.

2.4. The paper “Money Laundering – Legal and Practical Problems in the Activities of Private Law Entities”, included in the Proceedings of the International Scientific Conference “Current Trends and Problems in Combating Cybercrime, Terrorism, Serious and Organised Crime,” held between 26 and 28

November 2024 (currently in press), analyses the provisions of the Measures against Money Laundering Act relevant to private law entities, such as notaries and private enforcement agents, thereby raising issues related to non-contentious and enforcement proceedings.

To the best of my knowledge, no instance of plagiarism has been identified in any of the scholarly works discussed above.

III. Main Contributions in the Candidate's Scholarly, Applied, and Teaching Activities.

The principal scientific contribution of practical importance lies in the fact that the monograph “Legal Aspects of Digitalisation in Civil Procedure” constitutes the first comprehensive monographic study of the amendments to the Code of Civil Procedure that introduced digitalisation into contentious proceedings. The topic is unquestionably timely and of significant relevance. The work presents an in-depth analysis of the legislation, doctrinal positions, and judicial practice, accompanied by coherent argumentation supporting the author's interpretations. The analysis of existing scholarly and case-law positions is accurate and balanced, while the author offers his own well-reasoned perspective on numerous issues arising from the application of the current legal framework.

A further academic contribution is found in the targeted historical overview of the development of the relevant legislation in Chapter One, §1.3, where the author traces, in chronological order, the amendments to the legal framework and analyses the genesis of digitalisation in civil procedure from the standpoint of Bulgarian law.

Of particular interest is the section devoted to the potential use of artificial intelligence in the administration of justice, where the author expresses measured reservations about its implementation while acknowledging the potential benefits it could bring. By drawing on the experience of other jurisdictions, the author's

discussion opens the way for a broader future debate on this important and emerging issue.

A significant contribution is also found in Chapter Two, §2.2, where the author undertakes a critical examination of the legislative provisions of Article 102a (1) of the Code of Civil Procedure and Article 360a of the Judiciary System Act. He identifies certain inconsistencies, noting that the Judiciary System Act does not itself restrict the types of procedural acts that may be performed electronically. The author appropriately suggests that these apparent contradictions can be resolved without legislative amendment, by recognising Article 102a (1) of the Code of Civil Procedure as a special norm in relation to the general rule of Article 360a of the Judiciary System Act — thereby limiting the possibility of electronic performance only for those procedural acts which, by their nature or type, cannot be executed in electronic form.

The analysis in Chapter Two, §2.4 also offers academic value, as it discusses the procedural acts that cannot be performed electronically, pursuant to Articles 102a (1) and 102e of the Code of Civil Procedure. These provisions establish non-exhaustive exceptions, generally allowing procedural acts to be carried out in electronic form, but excluding cases where this is impossible due to their nature or where another form is prescribed by law. The candidate makes a valuable attempt to differentiate specific procedural acts that fall within this exclusion — for example, the examination of witnesses or the hearing of expert opinions.

In this respect, the reviewed work provides a detailed analysis of the specific features and characteristics of procedural acts performed electronically, as well as the court's corresponding obligations. Article 102b of the Code of Civil Procedure clearly sets out the requirements for electronic statements embodying procedural acts, including the necessity of electronic signature and compliance with the Electronic Document and Electronic Trust Services Act. Conversely, the

court is obliged to accept all procedural acts meeting these requirements, except those which, by their nature, cannot be performed electronically.

Another contribution of note lies in the author's clear distinction between acts performed in open court hearings where a party participates via videoconferencing, and procedural acts performed electronically. The study correctly concludes that videoconferencing does not transform the process into a virtual one: it remains a sequence of procedural acts performed in a physical environment, with the videoconference serving only as a technical medium enabling real-time communication. The author accurately observes that "videoconferencing does not constitute the 'carrier' of a procedural act of the parties, as would an electronic statement under Article 102b of the Code of Civil Procedure, but merely transmits direct communication between the court and the participants during the hearing."

The paper "Requirements for the Regularity of the Statement of Claim in Proceedings under the Anti-Corruption and Forfeiture of Illegally Acquired Assets Act" also presents scholarly value in its analysis of the requirements for the regularity of statements of claim submitted under the cited statute.

Finally, the article "Procedural Acts and Judicial Decisions in Electronic Form in Civil Procedure" represents one of the first academic studies dedicated to this type of procedural activity and therefore holds a distinct contributory significance within Bulgarian legal scholarship.

IV. Critical Remarks and Recommendations.

Despite my overall positive assessment of the candidate's work, several critical observations should be made:

The title of the monograph is not sufficiently precise. The formulation "Legal Aspects of Digitalisation in Civil Procedure" suggests that the study encompasses the entirety of civil procedural law. However, upon examining its

content, it becomes evident that the author has focused primarily on contentious (claim-based) proceedings. Therefore, the title should be aligned more closely with the actual scope of the research.

Furthermore, I believe the candidate has not provided a sufficiently detailed analysis of the Unified Information System of the Courts and the Single Portal for Electronic Justice, nor of the relationship between them.

It would also be advisable for the author to pay greater attention to the subordinate legislation adopted in recent years concerning the digitalisation of judicial proceedings, as these acts are essential for understanding the current regulatory environment.

I must also disagree with the position expressed by the candidate in Chapter Three, §3.2, where it is stated that “the Code of Civil Procedure does not give judicial acts in electronic form priority over those in ordinary written form,” and that courts may, at their discretion, decide whether to issue their acts in electronic or written form. In my view, this conclusion stems from an incorrect interpretation of Article 102a of the Code of Civil Procedure. The cited provision explicitly stipulates that courts must issue their acts in electronic form under the conditions provided by the Judiciary System Act, leaving no basis for interpreting it in the manner proposed in the monograph.

V. Conclusion

Based on the above considerations, I find that Chief Assistant Professor Dr. Milen Marinov’s candidacy meets the statutory requirements for appointment to the academic position of Associate Professor, as set forth in the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, its Implementing Regulations, and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff of South-West University “Neofit Rilski.”

Therefore, I confidently recommend to the Academic Jury and the Faculty Council of the Faculty of Law and History at South-West University “Neofit Rilski” that Chief Assistant Professor Milen Marinov be elected to the position of Associate Professor in the professional field 3.6 Law (Civil Procedural Law).

Date:

Reviewer:

Prof. Valentina Metodieva Popova, PhD